ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ Ζητήματα φωτός

GERASIMOS KANAKIS MATTERS OF LIGHT

Γεράσιμος Κανάκης: Ζητήματα Φωτός Αίθουσα Τέχνης ΠΕΡΙΤΕΧΝΩΝ ΚΑΡΤΕΡΗΣ 26 Απριλίου – 19 Μαΐου 2018

Επιμέλεια έκθεσης και έκδοσης Ελισάβετ Πλέσσα Σχεδιασμός έκδοσης Γεράσιμος Κανάκης Μετάφραση στα αγγλικά Δέσποινα Λάμπρου Φωτογράφιση έργων Studio Vaharidis Παραγωγή έκδοσης Εκδόσεις ΠΕΡΙΤΕΧΝΩΝ ΚΑΡΤΕΡΗΣ Exhibition curator and catalogue editor
Elizabeth Plessa
Catalogue design
Gerasimos Kanakis
Translation into English
Despina Lamprou

Gerasimos Kanakis: Matters of Light

PERITECHNON KARTERIS Art Gallery

Photographs of works
Studio Vaharidis

26 April – 19 May 2018

Catalogue production

PERITECHNON KARTERIS Publications

Ευχαριστώ την οικογένεια, τους φίλους μου και όσους με στήριξαν πνευματικά και υλικά σε όλη αυτή την προσπάθεια. Επίσης ευχαριστώ τον ζωγράφο και συντηρητή έργων τέχνης, κύριο Νικόλαο Κάιλα, για τις συμβουλές και τη βοήθειά του.

Warm thanks to my family, friends and all those who gave me their spiritual and material support in this effort. My warmest thanks to the painter and art conservator Mr. Nikolaos Kailas for his help and advice.

G. K.

Г. К.

Εξώφυλλο: Φωταύγεια (λεπτομέρεια), σελ. 31 *Cover*: Luminous (detail) p. 31

© για την έκδοση και τα έργα / for the publication and the works: Γεράσιμος Κανάκης / Gerasimos Kanakis, 2018 © για το κείμενο / for the text: Ελισάβετ Πλέσσα / Elizabeth Plessa, 2018

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ Ζητήματα φωτός

GERASIMOS KANAKIS MATTERS OF LIGHT

ΠΕΡΙ**ΤΕΧΝΩΝ** ΚΑΡΤΕΡΗΣ

7

Ζητήματα φωτός

Ο Γεράσιμος Κανάκης, στην πρώτη του ατομική έκθεση, ζωγραφίζει στον καμβά ανθρώπινες μορφές που έχουν απομακρυνθεί από τον κόσμο των γήινων αισθήσεων, σε μια μοναχική πορεία προς κόσμους άυλους, τόπους του νου.

Με θητεία στην αγιογραφία, ο Κανάκης μοιάζει να δημιούργησε εδώ εικόνες μορφών που αποχωρίστηκαν την ανθρώπινη υπόστασή τους, πορτρέτα ψυχών. Μονολιθικές, στιλιζαρισμένες, ιερατικές, με χιτώνες και μανδύες, συχνά άφυλες σαν άγγελοι, οι φιγούρες του Κανάκη στέκονται στο μέσο χρόνων και χώρων απροσδιόριστων. Η στέρεη βεβαιότητα της στάσης τους αντιπαρατίθεται στον αχνό της ζωγραφικής τους απόδοσης, από όπου προκύπτει οργανικά, μέσα από την ίδια τη φύση της πινελιάς τους, η ονειρική διάσταση των έργων αυτών.

Ανάμεσα σε ίχνη της ίδιας της μορφής του, σε απόπχους του ρομαντισμού και του συμβολισμού, αναφορές σε ορθόδοξα χριστιανικά εκκλησιαστικά δρώμενα, εικονογραφικά στοιχεία της βυζαντινής ζωγραφικής και σκηνές από την Ανατολή που έχει εγκατασταθεί στην καθημερινότητα της γειτονιάς του, ο Κανάκης διαθέτει το χάρισμα να έχει δημιουργήσει ήδη έναν δικό του κόσμο. Τα σύμβολα στις συνθέσεις του δεν αποκλείουν την πρόσληψη μιας έντονης αίσθησης του ιερού, που υπερβαίνει το όποιο θρησκευτικό στοιχείο και διαπνέει τα έργα αυτά. Οτιδήποτε συγκεκριμένο υποχωρεί μπροστά σε μια γενική σχηματοποίηση των εικονιζόμενων, ταυτισμένη με αυτή την οραματική ζωγραφική σύλληψη, η οποία διαμορφώνεται μέσα από την ίδια τη ζωγραφική πράξη, εκ των υστέρων, και όχι ως ιδέα, εκ των προτέρων.

Άλλοτε μονοκόμματες στήλες που παραπέμπουν σε άψυχες προτομές και αρχαίους κούρους, άλλοτε κρατώντας ασπίδες ομόκυκλων δονήσεων που σχηματίζονται από αλλεπάλληλες, φλεγόμενες, πινελιές, κι άλλοτε φορείς ορμητικών χείμαρρων μιας ροής που ξεχύνεται οργώνοντας με αντιθετικούς χρωματικούς τόνους τη ζωγραφική σύνθεση, οι μορφές που παρουσιάζονται εδώ διαχειρίζονται ρεύματα μιας ενέργειας η οποία πηγάζει από μέσα τους. Κάποιες φορές, οι φιγούρες του Κανάκη επιδεικνύουν επιφάνειες με αναφορές στο μαντήλι της Αγίας Βερονίκης, που όμως τώρα γίνεται πλάκα ακατάληπτων γραφών,

πλέγμα γραμμών και χρωμάτων σε πεδία ζωγραφικής έντασης, ένδυμα ζωγραφικό. Και κάποτε, στα χέρια τους μοιάζει να κρατούν όχι αραχνούφαντα πέπλα, αλλά την ίδια τη διαφάνεια, η οποία διαπερνά όλα τα έργα του Κανάκη, γιατί ρυθμιστής σε αυτό το ζωγραφικό εγχείρημα είναι αναμφίβολα το φως.

Όλα κείτονται, διαχέονται, αναδύονται, βυθίζονται σε όψεις ροών και ανταύγειες φωτός, σε υδάτινα γαλάζια και εκτυφλωτικά κίτρινα, εκεί όπου το μάτι παύει να βλέπει. Μέσα από μακρινές μνήμες της φύσης –στάχυα, λουλούδια, ήλιο, νερό, ουρανό – τα περιγράμματα ορίζονται εκεί όπου το φως τα περιβάλλει ή τα έχει αφανίσει. Δέσμες φωτός, ζώνες φωτός, άχνες φωτός εντοπίζουν και προβάλλουν αυτάρκεις τις μορφές σε στάση ικεσίας, προσφοράς, ανάτασης, σε στάση άπχων συλλογισμών. Με τα μάτια κλειστά, τα πρόσωπα αποτυπώνονται σε διαδικασία ενόρασης ακόμα κι όταν απεικονίζονται στραμμένα στον θεατή, γιατί το βλέμμα τους παραμένει αδιαπέραστο ακόμα κι όταν μοιάζει να μας απευθύνεται.

Στεφανωμένες από το φως και ταυτόχρονα αυτόφωτες, οι ανθρώπινες αυτές φιγούρες υπερβαίνουν τις γήινες καταβολές τους, αποπνέοντας μια ιερότητα αλλόκοσμη – μια πνευματικότητα η οποία έχει αποδοθεί χάρη στη σύμπτωση φόρμας και περιεχομένου, χάρη στη συγκεκριμένη ζωγραφική χρήση του φωτός, που καθίσταται εδώ μεταφυσικό. Η ενάργεια των μορφών που ζωγράφισε ο Γεράσιμος Κανάκης στην επιφάνεια του καμβά του γεννιέται από το φως τους, το μέσα φως.

Ελισάβετ Πλέσσα

Matters of Light

In his first solo show, Gerasimos Kanakis paints on the canvas human figures who have distanced themselves from the realm of earthly senses, in a solitary course to immaterial worlds, to a topos of the mind.

Having also been at the service of icon painting, Kanakis seems to have created here images of figures which have separated from their human condition, portraits of souls. Monolithic, stylized, hieratic, with tunics and cloaks, very often asexual, like angels, Kanakis's figures stand in the middle of time and space hard to define. The solid certainty of their posture is in juxtaposition with the haziness of their painterly rendering, from where the dreamlike dimension of these works organically emerges through the very nature of their brushstroke.

In between the traces of his own figure, within reverberations of romanticism and symbolism, references to Christian Orthodox ecclesiastical rituals, iconographic elements of Byzantine painting and scenes from the East which has settled in the daily routine of his neighbourhood, Kanakis possesses the gift of having already created a world of his own. The symbols in his compositions do not eliminate the reception of a strong sense of sacredness which goes beyond any religious element, and pervades these works. Anything specific withdraws in the face of a general delineation of those depicted, identifying with that particular visionary painting conception which is shaped through the very act of painting, afterwards, not as an idea, not beforehand.

Occasionally as one-piece stelae referring to soulless heads and ancient kouroi, or holding shields of concentric vibrations formed by consecutive, fervent brushstrokes and at times as carriers of mighty torrents in a flow that pours out scouring with contrastive colour hues the painting composition, the figures presented here are handling the currents of an energy springing from inside themselves. Sometimes Kanakis's figures demonstrate surfaces with explicit references to St. Veronica's veil, which here, though, becomes a slab with unintelligible scriptures, a grid of lines and colours on fields of painterly tension, a garment made of painting. And yet, occasionally, they seem to hold in their hands, not

sheer, delicate veils, but transparency itself, which penetrates all Kanakis's works, for the regulator in this painting venture is beyond doubt the light.

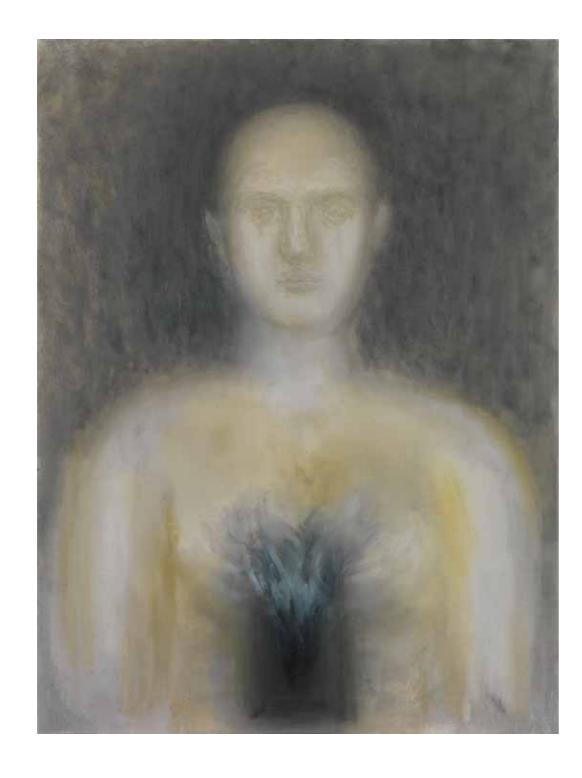
All things lie, permeate, emerge, immerse in views of flows and streaks of light, in watery azures and blinding yellows, where the eye ceases to see. Through remote memories of nature – straws, flowers, sun, water, sky – contours are defined where the light encircles them or wipes them out. Beams of light, bands of light, blurs of light trace and project as self-sufficient the figures in a posture of pleading, offering, exaltation, in a posture of soundless meditation. With eyes shut, the faces are portrayed in a process of insight, even when they are depicted facing the viewer, for their gaze remains impenetrable, even when it seems to be addressing us.

Wreathed with light and self-luminous at the same time, these human figures go beyond their earthly origins, emitting an otherworldly sacredness – a spirituality which has been rendered due to the concurrence of form and content, due to the particular painterly use of light, which becomes here metaphysical. The lucidity of the figures that Gerasimos Kanakis painted on his canvas derives from their own light, the light within.

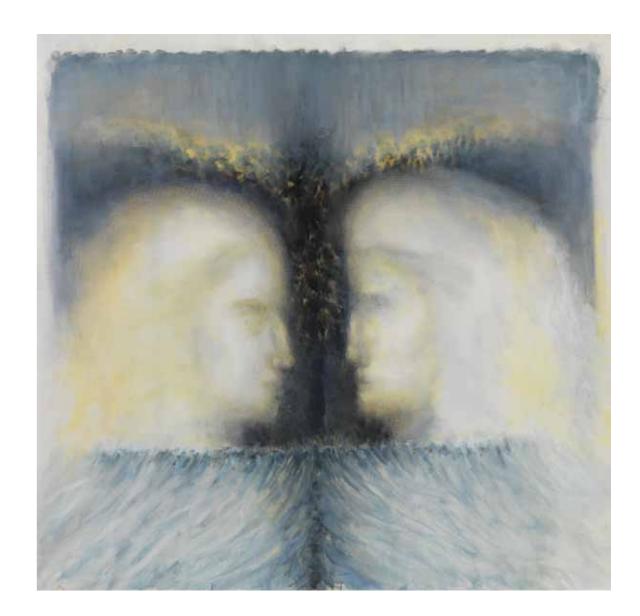
Elizabeth Plessa

Aφύπνιση | Awakening 80 x 80 cm 2013

Αλλοίωση | Decay 80 x 60 cm 2015

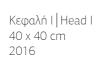

Σύγκρουση | Clash 63 x 63 cm 2015

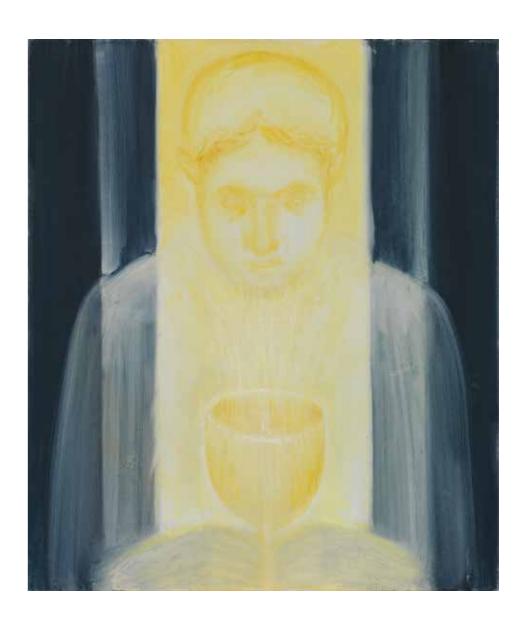

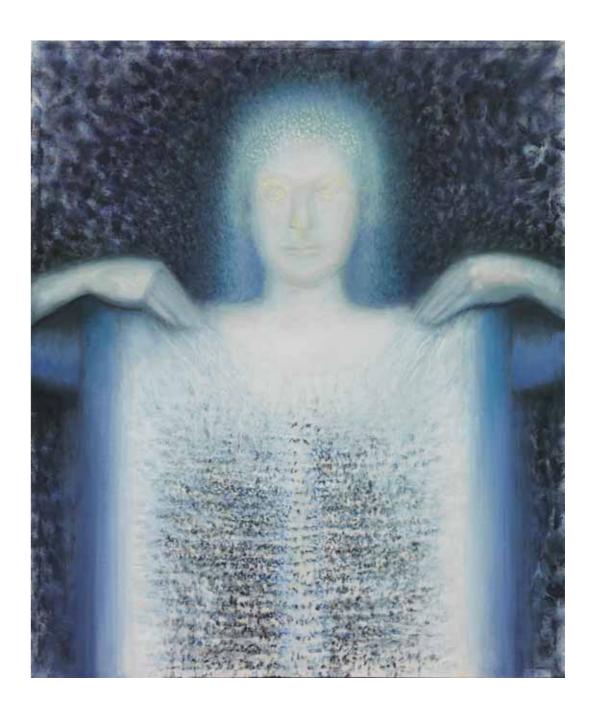
Κεφαλή ΙΙ | Head II 40 x 40 cm 2016

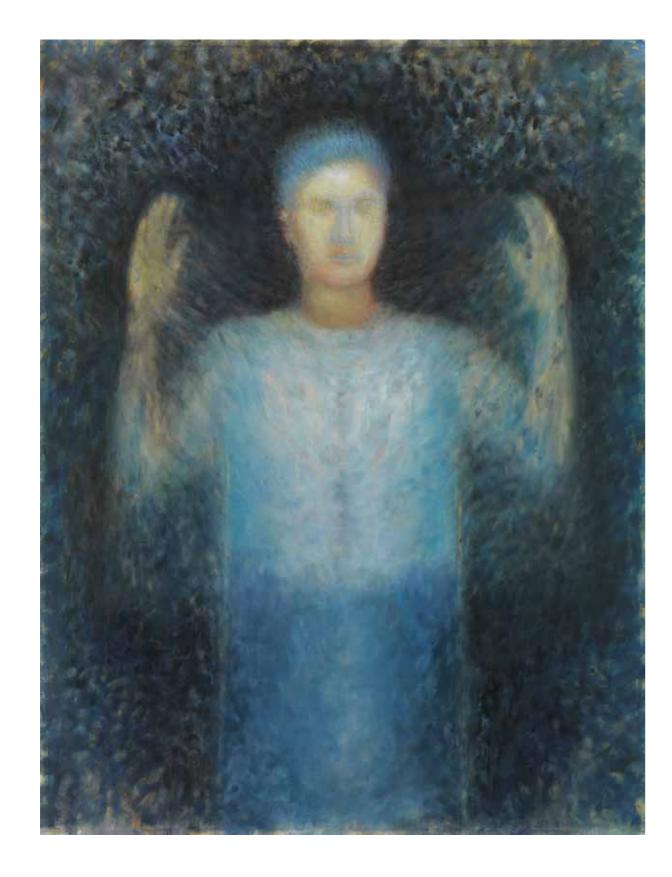
Yποδοχή Reception 70 x 60 cm 2016

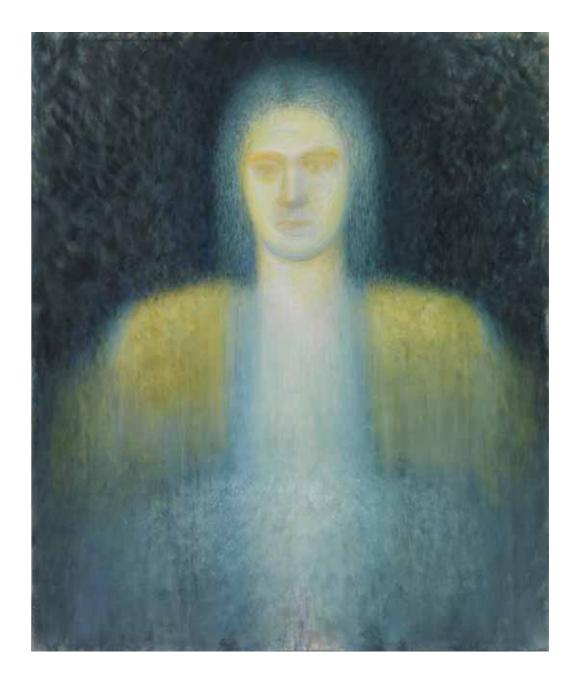

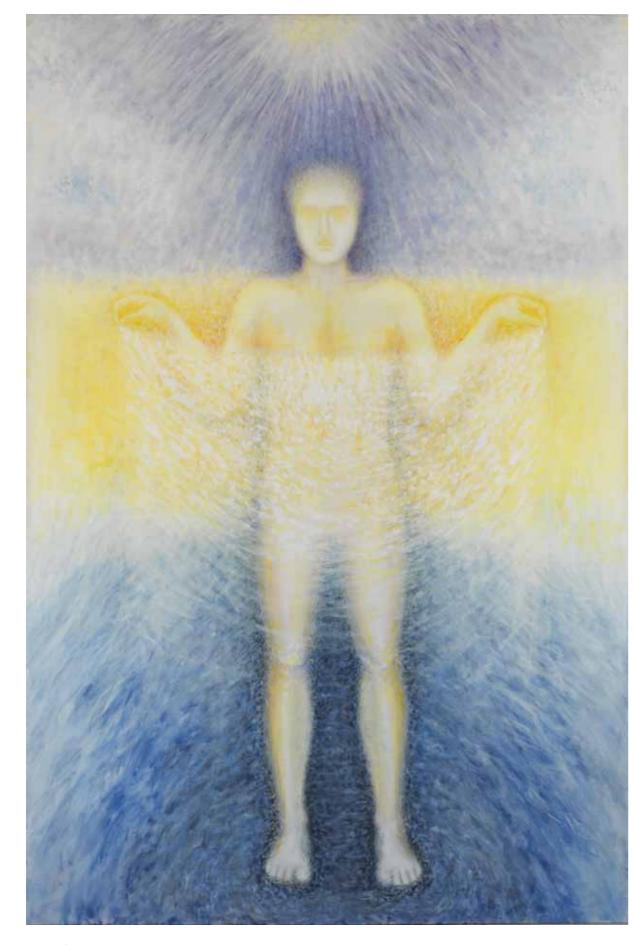
Aνάγνωση | Reading 90 x 80 cm 2016

Ένδυση II | Apparel II 120 x 90 cm 2016

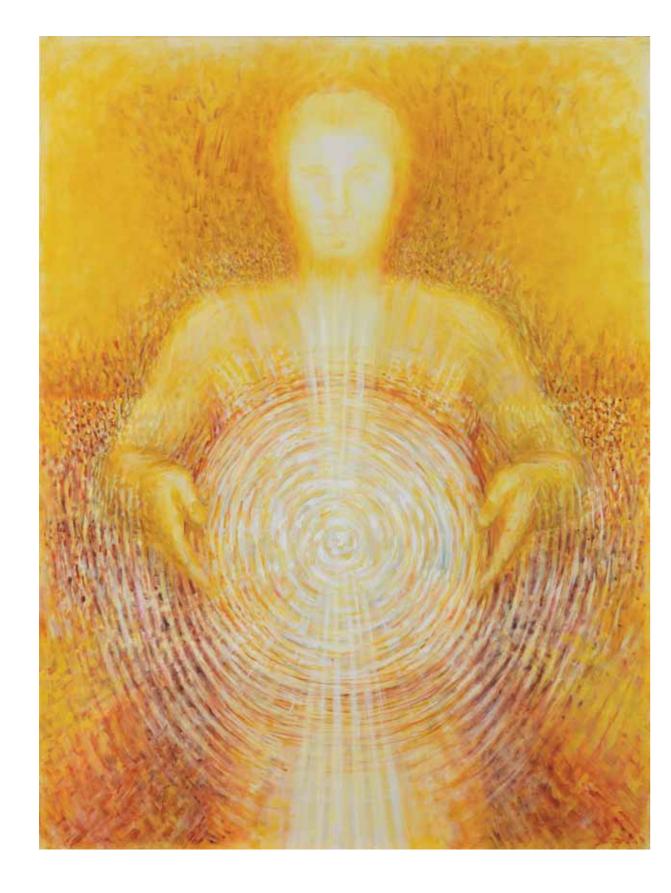
Aváδυση | Emergence 90 x 80 cm 2016

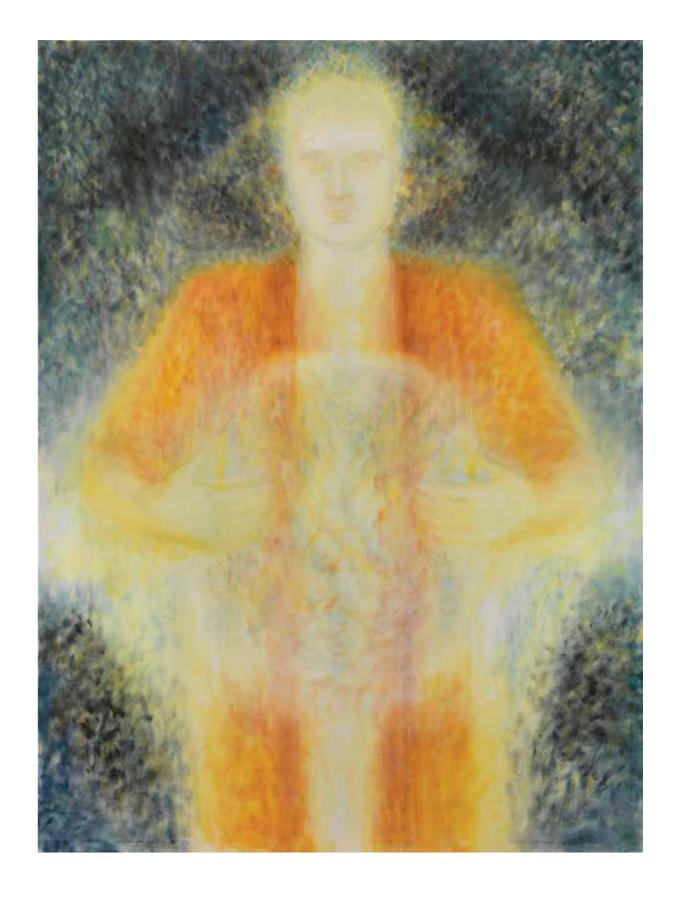
Ένδυση | Apparel 180 x 120 cm 2017

Σπορέας | Sower 180 x 120 cm 2016

Eνάργεια | Lucid 120 x 90 cm 2017

Eνσωμάτωση | Integration 120 x 90 cm 2016

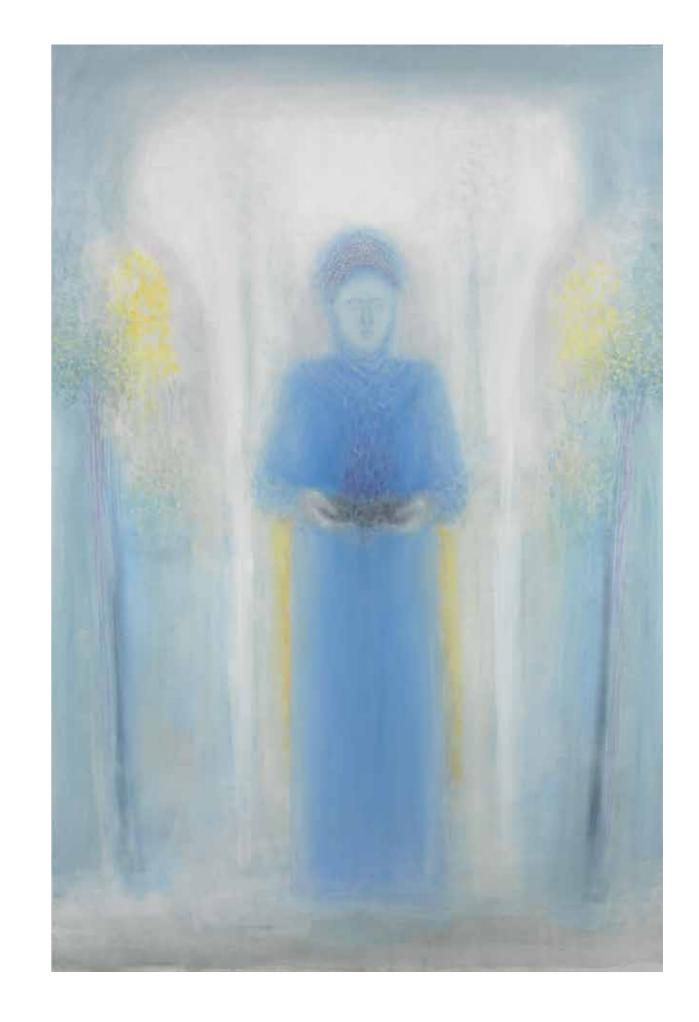

Στήλη III | Stele III 125 x 50 cm 2015

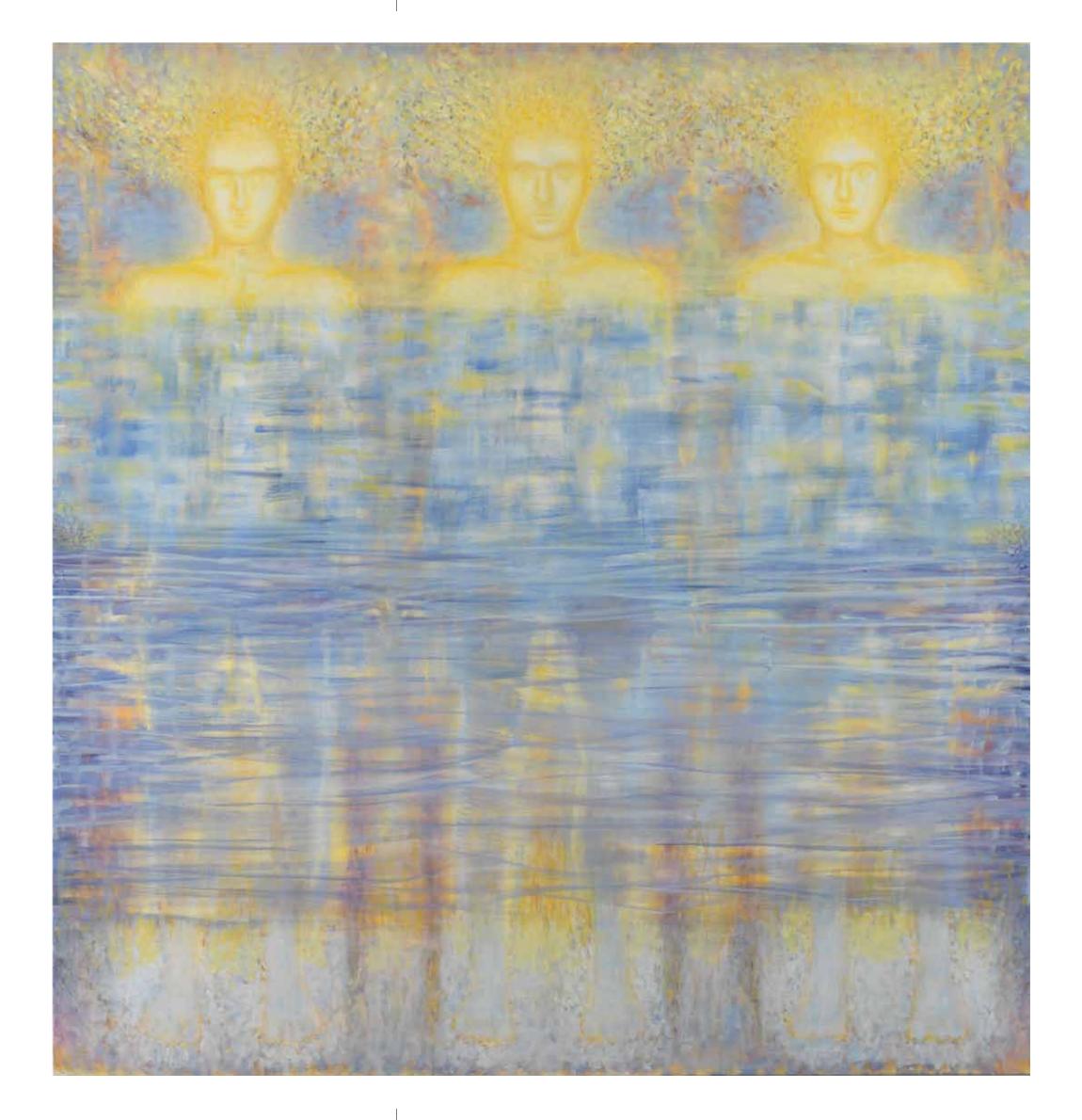
Στήλη IV | Stele IV 125 x 50 cm 2016

Στήλη ΙΙ | Stele II 125 x 50 cm 2015

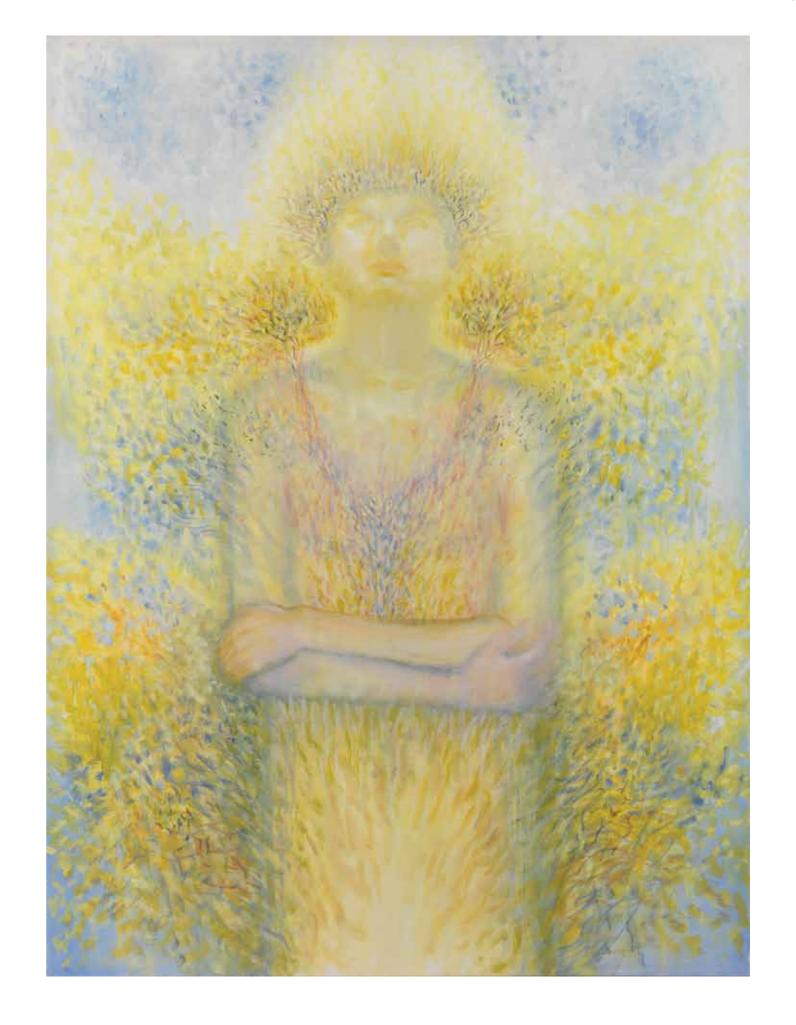
Στήλη I | Stele I 125 x 50 cm 2015

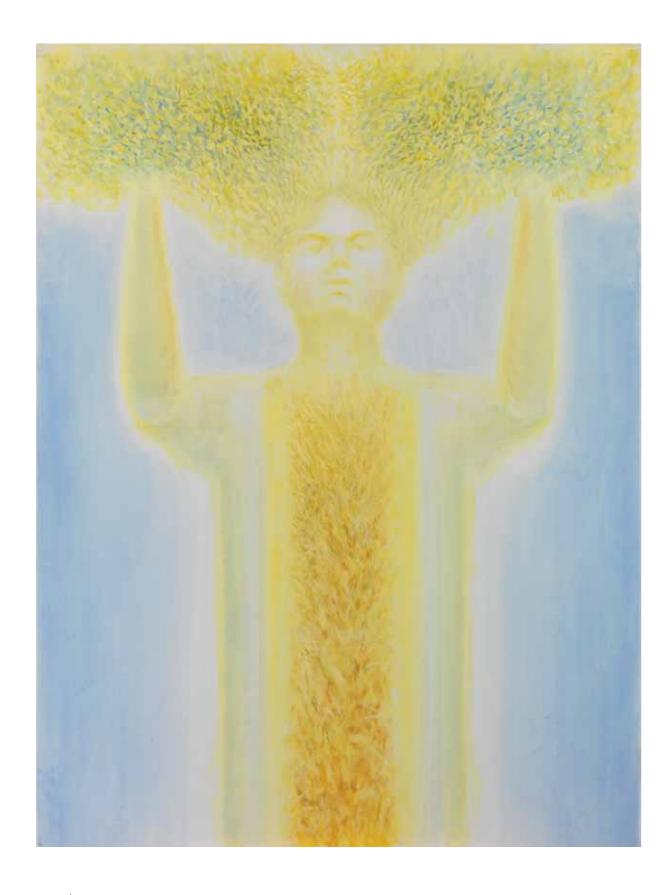

Проσфора́ | Offering 180 x 120 cm 2018

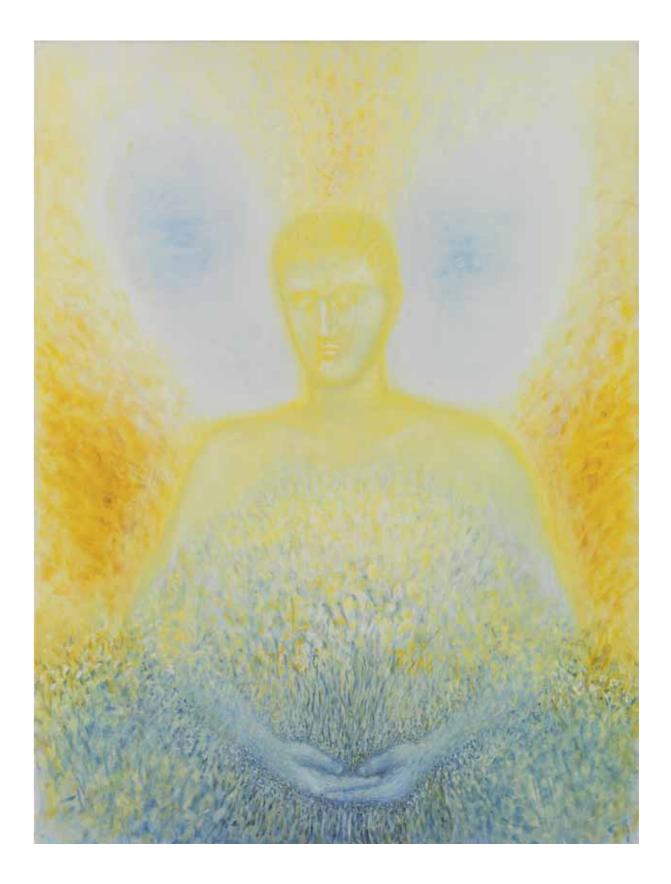

Εμβάπτιση | Immersion 150 x 140 cm 2018

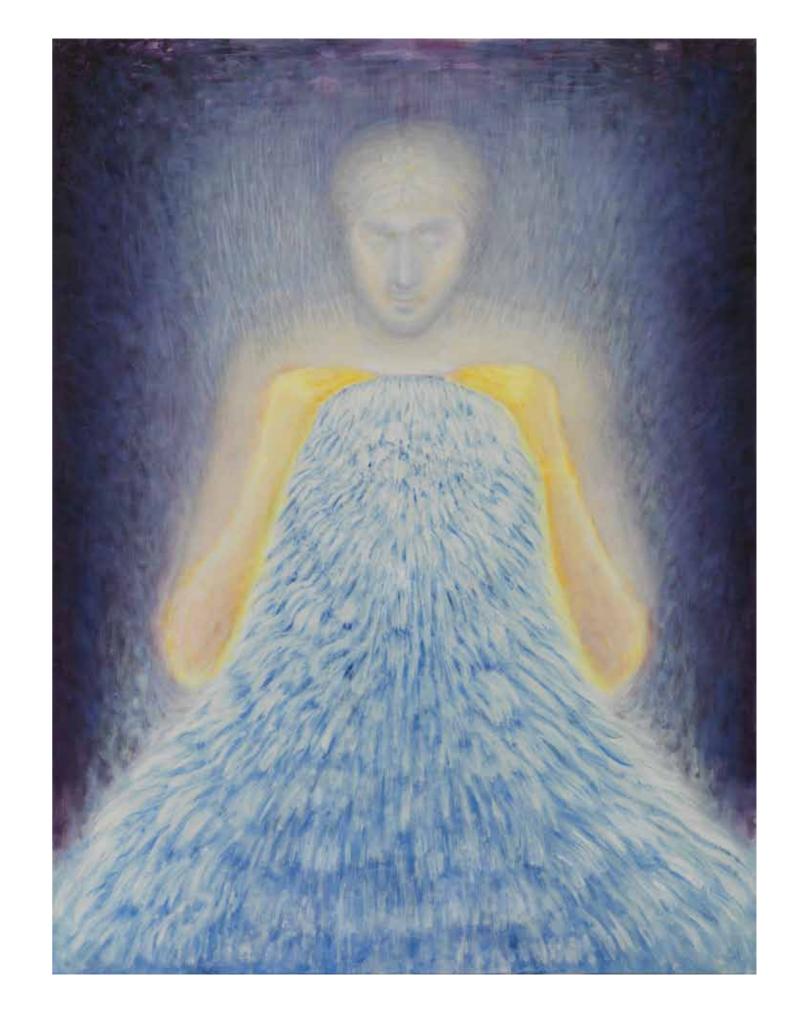

Δέηση | Orison 120 x 90 cm 2017

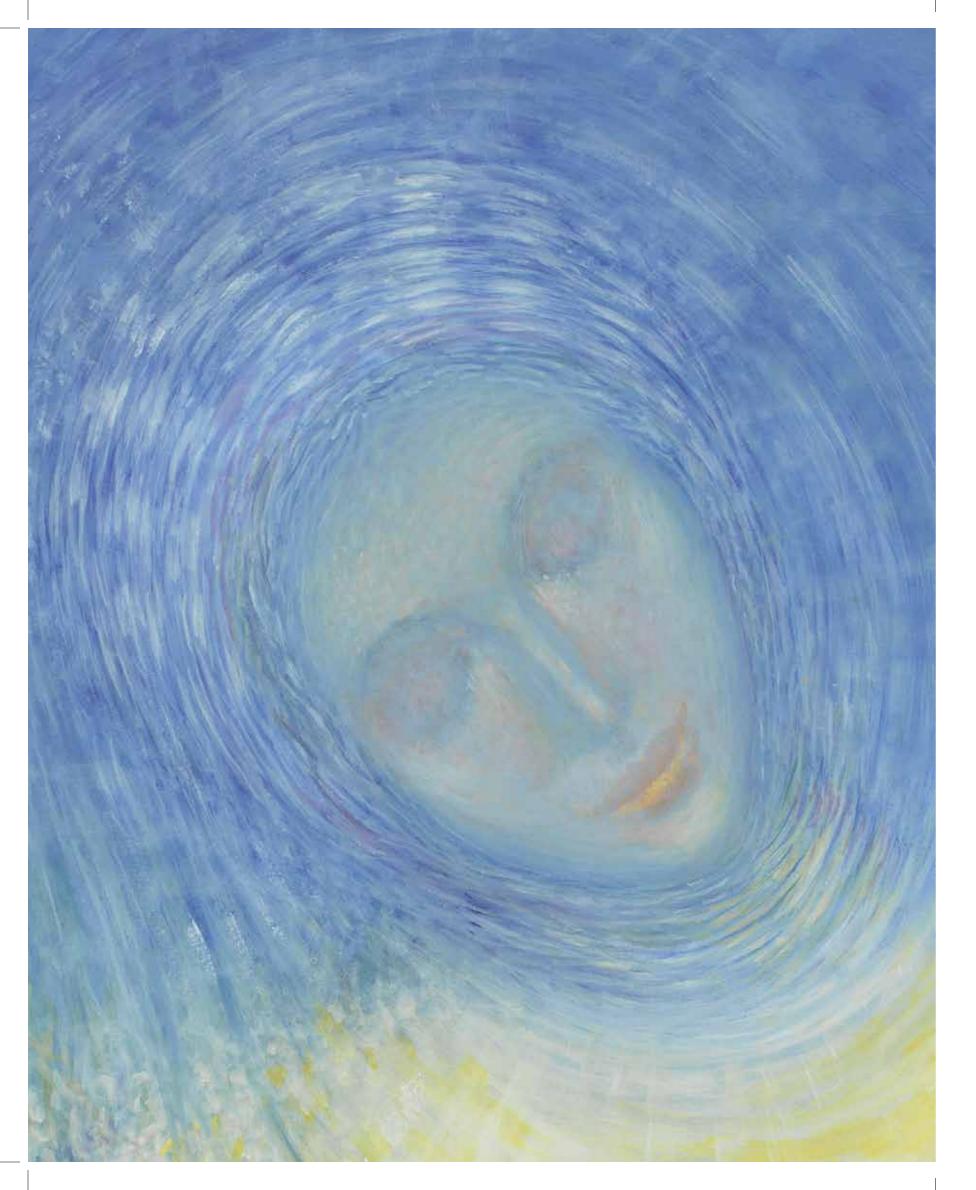

Πνέων | Blowing 120 x 90 cm 2017

Aνατολή | East 120 x 120 cm 2018

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο Γεράσιμος Κανάκης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1974. Σπούδασε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών (2008-2013), όπου διδάχτηκε ζωγραφική από τον Τάσο Χριστάκη και τον Γιάννη Κονταράτο, χαρακτική από τη Βίκυ Τσαλαματά, νωπογραφία και φορητές εικόνες από τον Παύλο Σάμιο και ψηφιδωτό από τη Δάφνη Αγγελίδου. Έχει επίσης σπουδάσει γραφιστική εντύπου και δημοσιογραφία. Ασχολείται συχνά με τον σχεδιασμό και την εικονογράφηση εκδόσεων, καθώς και τη ζωγραφική φορητών εικόνων και τοιχογραφιών. Έχει λάβει μέρος σε πολλές ομαδικές εκθέσεις και η έκθεσή του στην αίθουσα τέχνης ΠΕΡΙΤΕΧΝΩΝ ΚΑΡΤΕΡΗΣ αποτελεί την πρώτη ατομική παρουσίαση της ζωγραφικής του. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα.

BIOGRAPHICAL NOTES

Gerasimos Kanakis was born in Athens in 1974. He studied in the Athens School of Fine Arts (2008-2013), where he was taught painting by Tassos Christakis and Yannis Kondaratos, printmaking by Vicky Tsalamata, fresco painting and portable icons by Pavlos Samios and mosaic by Daphne Angelidou. He has also studied graphic design and journalism. He often designs and illustrates various publications and he also paints portable icons and murals. He has participated in many group shows and his exhibition at the PERITECHNON KARTERIS art gallery is his first solo show. He lives and works in Athens.

www.gerasimoskanakis.com

